

Udskriftsdato: 20. december 2025

2011/1 LSF 65 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og
regionsloven
(Ophævelse af kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse)**

Ministerium: Økonomi- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: Økonomi- og Indenrigsmin.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven

(Ophævelse af kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse)

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1440 af 1. november 2010, som ændret ved § 1 i lov nr. 510 af 6. juni 2007, lov nr. 156 af 26. februar 2011 og § 1 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. § 62 *e* ophæves.

§ 2

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1401 af 1. november 2010, som ændret ved § 2 i lov nr. 510 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. § 35 *b* ophæves.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. maj 2012.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker at ophæve lovbestemmelserne om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse.

Lovforslaget om ophævelse af kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse er en opfølgning på aftale af 20. november 2011 mellem regeringen og Enhedslisten om finansloven for 2012.

De nugældende lovbestemmelser om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse indebærer efter regeringens opfattelse en for tæt styring og detailregulering af kommuner og regioner, som er u hensigtsmæssig.

Danmark står over for store udfordringer med den demografiske udvikling og større servicekrav fra kvalitetsbevidste borgere. Det har sammen med den økonomiske krise og pressede velfærdsbudgetter sat den danske velfærdsmodel under pres.

Der er behov for at udvikle en moderne og dynamisk offentlig sektor med fokus på resultater frem for proceskrav. Fornyelsen af den offentlige sektor skal ske med tillid til medarbejderne og deres faglighed.

Kommuner og regioner skal have mere frihed til at tilrettelægge opgaveløsningen på den måde, der lokalt vurderes at være mest hensigtsmæssig. Det gælder også for det samarbejde, der er mellem den offentlige og private sektor.

Regeringen ønsker at fortsætte og videreudvikle samarbejdet mellem offentlige og private aktører. De to sektorer skal samarbejde og lære af hinanden.

En stærk og effektiv offentlig sektor er vigtig, ikke mindst i lyset af den økonomiske krise. Offentlig-privat samarbejde kan medvirke til at sikre, at offentlige opgaver løses bedst til prisen, og at innovationen øges i den offentlige sektor og i private virksomheder. Nye former for offentlig-privat samarbejde kan skabe vækst, kvalitet, effektivitet og innovation i samfundet.

Regeringen ønsker at bruge den offentlige sektors efterspørgsel aktivt til at fremme innovation og problemløsning. Et øget samarbejde mellem den offentlige og private sektor giver virksomhederne mulighed for at udnytte det erhvervsmæssige potentiale, der ligger i levering af offentlige serviceydelser, fx når det gælder udvikling og udnyttelse af moderne velfærdsteknologi. Det styrker virksomhedernes evne til at konkurrere på markedet og dermed eksportmulighederne. Et styrket offentlig-privat samarbejde kan således betyde vækst og nye job i private virksomheder.

Regeringen vil derfor fortsat søge at indgå aftale med henholdsvis KL og Danske Regioner om fremme af offentlig-privat samarbejde og innovation gennem øget brug af konkurrenceudsættelse.

Et samarbejde mellem offentlige og private aktører skal imidlertid ikke være baseret på, at en kommune eller en region er tvungent til at konkurrenceudsætte bestemte serviceopgaver, men skal derimod bygge på et konstruktivt samspil om at finde nye, innovative løsninger på en opgave.

Det skal derfor bero på en konkret, lokal vurdering, i hvilket omfang kommunen og regionen inden for lovgivningens rammer i øvrigt får private til at løse opgaverne. Det afgørende er at sørge for, at opgaven løses så godt og billigt som muligt.

Lovforslaget falder således i tråd med regeringens vision om en kommende reform med fokus på tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering i kommunerne og regionerne.

En ophævelse af bestemmelserne om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse vil betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der gjaldt på området før vedtagelsen af lov nr. 606 af 14. juni 2011 om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse. Det betyder, at kommuner og regioner selv

afgør inden for lovgivningens rammer i øvrigt, hvorvidt en opgave skal konkurrenceudsættes, og at staten således ikke kan pålægge kommuner og regioner en pligt til konkurrenceudsættelse.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Offentlig-privat samarbejde i kommunerne

Lovbestemmelsen om kommunal pligt til konkurrenceudsættelse blev indført med Folketingets vedtagelse af lov nr. 606 af 14. juni 2011 om ændring af den kommunale styrelseslov og regionsloven. Loven var led i udmøntningen af Aftale om Konkurrencepakken af 11. april 2011 mellem den daværende regering og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Med loven fik indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til for kommuner at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse. Det fremgik af lovforslaget, at hjemlen til at fastsætte regler om konkurrenceudsættelse alene ville blive anvendt, hvis det ikke lykkes at indgå en aftale med KL om øget konkurrenceudsættelse, eller hvis kommunerne ikke lever op til de aftalte mål. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Lovforslaget indebærer en ophævelse af økonomi- og indenrigsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kommunerne skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser herfor.

Den kommunale konkurrenceudsættelse af driftsopgaver har været stigende de senere år og udgjorde 25,7 pct. i 2010.

Et samarbejde mellem offentlige og private aktører skal bygge på et konstruktivt samspil om at finde nye, innovative løsninger på en opgave. Regeringen ønsker derfor ikke at pålægge kommunerne en pligt til at konkurrenceudsætte bestemte opgaver. Det skal være op til den enkelte kommune selv at vurdere, om det inden for lovgivningens rammer i øvrigt er fordelagtigt at konkurrenceudsætte en opgave.

Offentlig-privat samarbejde spiller en væsentlig rolle i et moderne velfærdssamfund. Det vil derfor være hensigtsmæssigt fortsat at følge udviklingen i konkurrenceudsættelsen i kommunerne.

Kommunernes konkurrenceudsættelse vil således også fremover blive opgjort årligt med udgangspunkt i Indikatoren for KonkurrenceUdsættelse (IKU). Der pågår løbende overvejelser om behovet for eventuelle justeringer af opgørelsesmetoden for konkurrenceudsættelse.

2.2. Offentlig-privat samarbejde i regionerne

Lovbestemmelsen om regional pligt til konkurrenceudsættelse blev indført med Folketingets vedtagelse af lov nr. 606 af 14. juni 2011 om ændring af den kommunale styrelseslov og regionsloven. Loven var led i udmøntningen af Aftale om Konkurrencepakken af 11. april 2011 mellem den daværende regering og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Med loven fik indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til for regioner at fastsætte regler om, at regionsrådet skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse. Det fremgik af lovforslaget, at hjemlen til at fastsætte regler om konkurrenceudsættelse alene ville blive anvendt, hvis det ikke lykkes at indgå en aftale med Danske Regioner om øget konkurrenceudsættelse, eller hvis regionerne ikke lever op til de aftalte mål. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Lovforslaget indebærer en ophævelse af økonomi- og indenrigsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at regionerne skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser herfor.

Regionerne har erfaringer med konkurrenceudsættelse af både sundhedsfaglige opgaver og opgaver af mere teknisk karakter, herunder bl.a. kollektiv trafik.

Et samarbejde mellem offentlige og private aktører skal bygge på et konstruktivt samspil om at finde nye, innovative løsninger på en opgave. Regeringen ønsker derfor ikke at pålægge regionerne en pligt til at konkurrenceudsætte bestemte opgaver. Det skal være op til den enkelte region selv at vurdere, om det indenfor lovgivningens rammer i øvrigt er fordelagtigt at konkurrenceudsætte en opgave.

Offentlig-privat samarbejde spiller en væsentlig rolle i et moderne velfærdssamfund. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at følge udviklingen i konkurrenceudsættelsen i regionerne.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil i samarbejde med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Erhvervs- og Vækstministeriet og Danske Regioner fastlægge en indikator for konkurrenceudsættelse med henblik på en årlig opgørelse af konkurrenceudsættelsen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været i høring hos Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker, Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes FællesUdvalg, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byggeri, Danske Handicaporganisationer, Dansk Erhverv, Danske Patienter, Danske Skoleelever, Danske Ældreråd, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Danske Regioner, Dansk Revisorforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik, Datatilsynet, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Fag og Arbejde, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, FTF, Hotel-, restaurant- og turisterhvervets brancheorganisation, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte, Kommunernes Revision A/S, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Forældre til Børn i Daginstitutioner, Landsforeningen Ældresagen, Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Offentligt Ansattes Organisationer, Organisation af Selvejende Institutioner, Pårørendegruppen for svage ældre, Rengøringssekskabernes Branche- og Arbejdsgiverforening, Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutning af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skole og Samfund, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Sundhedskartellet samt Ældremobiliseringen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med bestemmelsen ophæves økonomi- og indenrigsministerens bemyndigelse til for kommuner at fastsætte regler om, at en kommunalbestyrelse skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 1 og 2.1.

En ophævelse af bestemmelsen om kommunal pligt til konkurrenceudsættelse vil betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der gjaldt på området før vedtagelsen af lov nr. 606 af 14. juni 2011 om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse. Det betyder, at kommuner selv afgør inden for lovgivningens rammer i øvrigt, hvorvidt en opgave skal konkurrenceudsættes, og at staten således ikke kan pålægge kommuner en pligt til konkurrenceudsættelse.

Til § 2

Til nr. 1

Med bestemmelsen ophæves økonomi- og indenrigsministerens bemyndigelse til for regioner at fastsætte regler om, at et regionsråd skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 1 og 2.2.

En ophævelse af bestemmelsen om regional pligt til konkurrenceudsættelse vil betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der gjaldt på området før vedtagelsen af lov nr. 606 af 14. juni 2011 om kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse. Det betyder, at regioner selv afgør inden for lovgivningens rammer i øvrigt, hvorvidt en opgave skal konkurrenceudsættes, og at staten således ikke kan pålægge regioner en pligt til konkurrenceudsættelse.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. maj 2012.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1440 af 1. november 2010, som ændret ved § 1 i lov nr. 510 af 6. juni 2007, lov nr. 156 af 26. februar 2011 og § 1 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

§ 62 e. Indenrigs- og sundhedsministeren kan for kommuner fastsætte regler om, at en kommunalbestyrelse skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse.

1. § 62 e ophæves.

§ 2

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1401 af 1. november 2010, som ændret ved § 2 i lov nr. 510 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

§ 35 b. Indenrigs- og sundhedsministeren kan for regioner fastsætte regler om, at et regionsråd skal konkurrenceudsætte nærmere fastlagte opgaver helt eller delvis, og om de nærmere betingelser for konkurrenceudsættelse.

1. § 35 b ophæves.